

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту постанови Кабінету Міністрів України “Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо використання електронного посвідчення ветерана та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України”

1. Мета

Метою проєкту акта є встановити е-посвідчення ветерана основним документом, що підтверджує статус ветерана війни, та порядок його формування і відображення, перевірку органами державної влади, органами місцевого самоврядування, юридичними та фізичними особами; визначити травму, на рівні з іншими ушкодженнями здоров'я (поранення, контузія, каліцтво або захворювання) як причину інвалідності або смерті Захисника чи Захисниці України; використовувати витяг з Єдиного державного реєстру ветеранів війни як підставу для відновлення паперового посвідчення ветерана; надати право Мінветеранів видавати посвідчення і листи талонів на пільговий проїзд тим учасникам бойових дій, яким такі документи раніше видавали ліквідовані органи державної влади без визначення правонаступника в цій частині.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проєкт акта розроблено Міністерством у справах ветеранів України на виконання пунктів 1.1 та 1.2 Плану організації підготовки проєктів актів та виконання інших завдань, необхідних для реалізації Закону України 08.10.2024 № 4000-ІХ “Про внесення змін до Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” щодо уточнення деяких норм закону” (резолюція Прем'єр-міністра України від 25.11.2024 № 37879/1/1-24).

Так, на сьогодні існують непоодинокі випадки коли пораненим, загиблим (померлим) військовослужбовцям причину їх інвалідності, смерті пов'язують з отриманою ними травмою.

Також, існує необхідність переходу до е-посвідчення ветерана як основного документа, оскільки це сприятиме поліпшенню надання адміністративних процедур, швидшому та ефективнішому доступу до соціальних гарантій, передбачених законодавством для ветеранів війни та членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни/Захисників чи Захисниць України та дозволить зменшити час, необхідний для перевірки факту надання відповідного статусу особі та забезпечують оперативність у наданні послуг.

У зв'язку з цим отримання відповідного паперового посвідчення, є окремою послугою, для надання якої особа з інвалідністю внаслідок війни, учасник війни, член сім'ї загиблого (померлого) ветерана війни, член сім'ї загиблого (померлого) Захисника і Захисниці України (їх законний представник чи уповноважена особа), яка виявила бажання його отримати, подає заяву (у довільній формі) разом із фотокарткою та витягом з Єдиного державного реєстру ветеранів війни (далі – ЄДРВВ).

Крім того, наявність в ЄДРВВ інформації про особу, яка має відповідний статус, позбавляє таку особу необхідності документально підтверджувати

наявність відповідного статусу для поновлення втраченого, пошкодженого посвідчення або у разі зміни персональних даних. Для цього достатньо надати витяг з ЄДРВВ щоб отримати нове паперове посвідчення.

Окремо потребує врегулювання питання надання права Мінветеранів, як головному органу у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері соціального захисту ветеранів війни, видавати посвідчення і листи талонів на пільговий проїзд тим учасникам бойових дій, яким такі документи раніше видавали ліквідовані без визначення правонаступника в цій частині відповідні органи державної влади, чим буде усунуто соціальну напругу серед такої категорії учасників бойових дій.

Також потребує додаткового врегулювання питання терміну дії довідки, яка видається дітям загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, які при досягненні 14-річного віку мають отримати посвідчення члена сім'ї загиблого Захисника чи Захисниці України. Адже на практиці виникають ситуації, за яких дитина, якій надавалися відповідні пільги, встановлена адресна допомога, виплачувалась одноразова грошова допомога до Дня Незалежності України на підставі довідки, після досягнення 14 років втрачає таке право. Це покликано тим, що термін дії довідки сплинув в день досягнення 14-річчя, а для отримання посвідчення члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України необхідно спочатку отримати паспорт громадянина України.

Водночас отримання паспорта відбувається не в день досягнення 14 років, окрім того у зв'язку з правовим режимом воєнного стану, що діє на території України, діти з батьками можуть перебувати за кордоном та не мають можливості особисто звернутися за отриманням зазначеного посвідчення.

У зв'язку з цим такі діти певний проміжок часу (до отримання паспорта та посвідчення) не можуть користуватися пільгами, передбаченими законодавством.

Після отримання посвідчення, пільги, компенсації та належні розміри виплат за період, в якому така дитина не мала посвідчення чи довідки, не повертаються, а призначаються з урахуванням дати видачі посвідчення.

Так, замість отримання пенсії в разі втрати годувальника чи державної соціальної допомоги особам, які не мають права на пенсію та особам з інвалідністю, у розмірі 7 800 грн чи 6 100 грн (в залежності від кількості утриманців) такі діти отримують 2 361 гривень, не включені в списки на виплату одноразової грошової допомоги до Дня Незалежності України, не отримують пільги.

Після введення в Україні воєнного стану, Урядом в грудні 2022 року з метою встановлення можливості для осіб з інвалідністю внаслідок війни користуватись відповідними соціальними гарантіями, прийнято рішення продовжити на період дії воєнного стану та не пізніше шести місяців після його припинення чи скасування дію посвідчень з написом "Посвідчення особи з інвалідністю внаслідок війни", виданих особам з інвалідністю внаслідок війни, у яких групу інвалідності встановлено із терміном перегляду та строк якого припав на період дії воєнного стану на території України, якщо медико-соціальною експертною

комісією не було проведено повторний огляд або експертними командами з оцінювання повсякденного функціонування особи не було проведено повторне оцінювання повсякденного функціонування особи.

Однак, з 1 січня 2025 року замість ліквідованих медико-соціальних експертних комісій рішення щодо встановлення інвалідності, призначення допоміжних засобів реабілітації та інших аспектів приймають експертні команди з оцінювання повсякденного функціонування. Однією із форм розгляду справ експертними командами з оцінювання повсякденного функціонування особи є заочна, без особистої участі особи.

У такому форматі вказані експертні команди проводять розгляд справи у разі формування направлення на проведення оцінювання повсякденного функціонування особи головою ВЛК, МВЛК, ЛЕК стосовно осіб з числа військовослужбовців, поліцейських, осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту або учасників бойових дій. Вибір очної форми розгляду для такої категорії осіб здійснюється у разі, коли наданих документів недостатньо для прийняття рішення членами експертної команди.

Тому, проектом акта пропонується внести відповідні зміни до постанов Кабінету Міністрів України від 12.05.1994 № 302 “Про порядок видачі посвідчень і нагрудних знаків ветеранів війни”, від 08.09.2015 № 685 “Про затвердження Порядку надання статусу особи з інвалідністю внаслідок війни особам, які отримали інвалідність внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх проведення, під час безпосередньої участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв’язку з військовою агресією Російської Федерації проти України”, від 23.09.2015 № 740 “Про затвердження Порядку надання статусу члена сім’ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України”, від 29.04.2016 № 336 “Деякі питання соціального захисту ветеранів війни та членів сімей Захисників і Захисниць”, від 28.02.2018 № 119 “Деякі питання соціального захисту постраждалих учасників Революції Гідності”, від 07.07.2023 № 685 “Деякі питання встановлення факту безпосередньої участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв’язку з військовою агресією Російської Федерації проти України” та визнати такою, що втратила чинність, постанову Кабінету Міністрів України від 16.12.2022 № 1390 “Деякі питання строку дії посвідчень осіб з інвалідністю внаслідок війни на період воєнного стану”.

3. Основні положення проєкту акта

Проектом акта пропонується внести відповідні зміни до Положення про порядок видачі посвідчень і нагрудних знаків ветеранів війни, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.05.1994 № 302; Порядку надання статусу особи з інвалідністю внаслідок війни особам, які отримали інвалідність

внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх проведення, під час безпосередньої участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 08.09.2015 № 685; Порядку надання статусу члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23.09.2015 № 740; Порядку призначення та виплати одноразової грошової допомоги в разі загибелі (смерті) або інвалідності деяких категорій осіб відповідно до Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.2016 № 336; постанови Кабінету Міністрів України від 28.02.2018 № 119 "Деякі питання соціального захисту постраждалих учасників Революції Гідності", від 07.07.2023 № 685 "Деякі питання встановлення факту безпосередньої участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України", якими:

1) викласти в новій редакції Положення про порядок видачі посвідчень і нагрудних знаків ветеранів війни, у якій, зокрема визначити:

- право Мінветеранів видавати посвідчення і листи талонів на пільговий проїзд тим учасникам бойових дій, яким такі документи раніше видавали відповідні органи державної влади, ліквідовані без визначення правонаступника в цій частині;

- встановити, що отримання відповідного посвідчення, є окремою послугою, для надання якої особа з інвалідністю внаслідок війни, учасник війни, член сім'ї загиблого (померлого) ветерана війни, член сім'ї загиблого (померлого) Захисника і Захисниці України (їх законний представник чи уповноважена особа), яка виявила бажання його отримати, подає заяву (у довільній формі) разом із фотокарткою та витягом з ЄДРВВ;

- доповнити Положення про порядок видачі посвідчень і нагрудних знаків ветеранів війни довідкою, яка видається дітям до досягнення ними 14-річного віку;

2) затвердити Порядок формування та відображення е-посвідчення ветерана;

3) визначити травму, на рівні з іншими ушкодженнями здоров'я (поранення, контузія, каліцтво або захворювання) як причину інвалідності або смерті Захисника чи Захисниці України;

4) використовувати витяг з Єдиного державного реєстру ветеранів війни як підставу для відновлення паперового посвідчення ветерана

5) надати право Мінветеранів видавати посвідчення і листи талонів на пільговий проїзд тим учасникам бойових дій, яким такі документи раніше

видавали ліквідовані без визначення правонаступника в цій частині відповідні органи державної влади.

4. Правові аспекти

У відповідній сфері суспільних відносин діють:

Закон України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”;
постанови Кабінету Міністрів України від 12.05.1994 № 302 “Про порядок видачі посвідчень і нагрудних знаків ветеранів війни”, від 08.09.2015 № 685 “Про затвердження Порядку надання статусу особи з інвалідністю внаслідок війни особам, які отримали інвалідність внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх проведення, під час безпосередньої участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв’язку з військовою агресією Російської Федерації проти України”, від 23.09.2015 № 740 “Про затвердження Порядку надання статусу члена сім’ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України”, від 29.04.2016 № 336 “Деякі питання соціального захисту ветеранів війни та членів сімей Захисників і Захисниць”, від 28.02.2018 № 119 “Деякі питання соціального захисту постраждалих учасників Революції Гідності”, від 10.09.2024 № 1041 “Деякі питання надання в автоматичному режимі статусу учасника бойових дій у період воєнного стану”.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація акта не потребує фінансування з державного чи місцевого бюджетів.

Реалізація проекту акта буде здійснюватиметься в межах передбачених на 2025 рік бюджетною програмою КПКВК 1501120 “Заходи з підтримки та допомоги ветеранам війни, членам їх сімей та членам родин загиблих” коштів, а саме 7 230,8 тис. грн – на виготовлення паперових посвідчень, та бюджетною програмою КПКВК 1501010 “Керівництво та управління у справах ветеранів” коштів, а саме 25 000,00 тис. грн – на забезпечення ЄДРВВ, а у разі виникнення потреби у додаткових витратах на забезпечення ЄДРВВ – за рахунок міжнародної технічної допомоги.

При цьому, програмне забезпечення для впровадження е-посвідчення ветерана війни розроблено у 2022 році, а порядок електронної інформаційної взаємодії для формування в електронному вигляді посвідчення ветерана на Єдиному державному вебпорталі електронних послуг, зокрема з використанням мобільного додатка Порталу Дія (Дія) запроваджено.

Додаткові функції будуть виконуватися в межах існуючої граничної кількості працівників Мінветеранів і наявних видатків на оплату праці.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта потребує погодження Мінфіном, Мінекономіки, Мінцифри, Міноборони, Мінсоцполітики, МВС, МОЗ, Національною гвардією, Національною поліцією, СБУ, розвідувальними органами, Адміністрацією Держприкордонслужби, Адміністрацією Держспецтрансслужби, Адміністрацією Держспецзв'язку, Управлінням державної охорони, ДСНС, НАБУ, ДБР та Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини.

Проект акта потребує проведення правової експертизи Міністерством юстиції України.

Проект акта потребує проведення консультацій з громадськістю та буде розміщено на офіційному сайті Міністерства у справах ветеранів України у рубриці “Консультації з громадськістю”.

Проект акта стосується прав осіб з інвалідністю та потребує погодження з Урядовим уповноваженим з прав осіб з інвалідністю та громадською спілкою “Всеукраїнське громадське об'єднання “Національна асамблея людей з інвалідністю України”.

Проект акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудова сфери, функціонування і застосування української мови як державної та не потребує погодження уповноважених представників всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідних органів місцевого самоврядування, уповноважених представників всеукраїнських профспілок, їх об'єднань та всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців, Уповноваженого із захисту державної мови та Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, створюють підстави для дискримінації.

Проект акта одночасно з поданням Мін'юсту для проведення правової експертизи буде надіслано до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводились.

8. Прогноз результатів

Реалізація акта не матиме впливу на ринкове середовище, інтереси суб'єктів господарювання, розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад, ринок праці, рівень зайнятості населення, громадське здоров'я, екологію та навколишнє природне середовище, інші суспільні

відносини.

Реалізація акта встановить е-посвідчення ветерана основним документом, що підтверджує статус ветерана війни, та порядок його формування і відображення, перевірку органами державної влади, органами місцевого самоврядування, юридичними та фізичними особами; визначить травму, на рівні з іншими ушкодженнями здоров'я (поранення, контузія, каліцтво або захворювання) як причину інвалідності або смерті Захисника чи Захисниці України; надасть можливість використовувати витяг з Єдиного державного реєстру ветеранів війни як підставу для відновлення паперового посвідчення ветерана; надасть право Мінветеранів видавати посвідчення і листи талонів на пільговий проїзд тим учасникам бойових дій, яким такі документи раніше видавали ліквідовані органи державної влади без визначення правонаступника в цій частині.

Реалізація акта позитивно впливатиме на інтереси ветеранів війни, постраждалих учасників Революції Гідності та членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України.

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Ветерани війни, постраждалих учасників Революції Гідності та членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України	Позитивний	Можливість встановити особам відповідний статус, внаслідок отриманої травми, а також використовувати е-посвідчення ветерана як основний документ, що підтверджує статус.
Мінветеранів	Позитивний	Можливість видавати посвідчення і листи талонів на пільговий проїзд тим учасникам бойових дій, яким такі документи раніше видавали ліквідовані органи державної влади без визначення правонаступника в цій частині.

Міністр у справах ветеранів України

Наталія КАЛМИКОВА

_____ 2025 р.